

nosiło tytuł: *Rola egzegezy historyczno-krytycznej w interpretowaniu Słowa Bożego w oparciu o wybrane dokumenty Kościoła i wybrane błędne interpretacje tekstów biblijnych*. Po tych trzech referatach odbyła się krótka dyskusja. Tego dnia w drugiej przedpołudniowej sesji konferencji biblijnej wystąpili następujący prelegenci: dr Marta Przyszychowska (UKSW), która wygłosiła referat pt. *Czy Ojcowie Kościoła znali Biblię Tysiąclecia?*, ks. dr Tomasz Nawracała (UAM), przedstawiający zagadnienie: *Polskie komentarze (katolickie) do Ap 14, 13* oraz Monika Czarnuch (UŚ), prezentująca temat: *Znaczenie pierwszego komentarza greckiego do Ewangelii Marka dla krytyki tekstu*. Po tych trzech prelekcjach była dyskusja, a następnie przerwa kawowa.

W trzeciej sesji przedpołudniowej jako pierwsza referat wygłosiła dr Magdalena Józwiak (UWr) pt. *Obraz diabła w „Komentarzu do historii Hioba” Filipa Prezbitera*. Po niej wystąpiła Ludmiła Lach-Bartlik (UŚ) z odczytem: *„Śniada jestem, lecz piękna, córki Jerozolimskie, jak namioty Kedaru, jak zastony Salomona” – Pnp 1, 5 w komentarzu Orygenesza, Grzegorza z Nyssy oraz Apponiusza*. Następnie Krzysztof Banaszak (MWSD we Wrocławiu), zreferował problem: *Okoliczności chrztu Jezusa w wybranych dziełach Ojców Kościoła*. Po krótkiej dyskusji ogłoszono kolejne referaty: dr Anna Rambiert-Kwaśniewska (PWT we Wrocławiu) podjęła temat: *„Nauczać zaś kobiecie nie pozwalam?” (1 Tm 2, 12nn.) – No comments!* Po niej wystąpił dr Sebastian Smolarz (EWST we Wrocławiu), który mówił nt.: *Podstęp Abrahama w Księdze Rodzaju 12, 11-13 w świetle wybranych komentarzy wczesnochrześcijańskich i współczesnych*. Po tych referatach była krótka dyskusja.

O godz. 14.40 rozpoczęła się ostatnia sesja konferencji biblijnej, podczas której wystąpiło dwóch prelegentów, którzy przedstawili następujące tematy: Paulina Nicko (UWr) – *Komentarz ks. Jakuba Wujka do Nowego Testamentu 1593* oraz ks. dr hab. Leszek Misiarczyk, prof. UKSW – *„Scholia” Ewagriusza z Pontu*. Po tych dwóch referatach odbyła się krótka dyskusja.

Na koniec zabrał głos dr K. Morta, który podsumował konferencję i podziękował wszystkim uczestnikom, a zwłaszcza prelegentom za podjęcie trudu badawczego.

Magdalena Józwiak – Wrocław, UWr

17. WZORY KULTURY ANTYCZNEJ. REGUŁY ZACHOWAŃ STAROŻYTNYCH GREKÓW I RZYMIAN (Katowice, UŚ, 28-29 V 2015)

W dniach 28-29 maja 2015 r. na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w Centrum Informacji Naukowej i Bibliotece Akademickiej (ul. Bankowa 11a) odbyła się w Sali Konferencyjnej (poziom 0) interdyscyplinarna konferencja naukowa pt. *Wzory kultury antycznej. Reguły zachowań starożytnych Greków i Rzymian*. To ogólnopolskie sympozjum zorganizowała Katedra Filologii Klasycznej Uniwersytetu Śląskiego. Organizatorzy w anonsie konferencji napisali: „Tematyka planowanej konferencji naukowej wpisuje się w nurt badań kulturowych nad «gramatyką» zachowań, czyli zbiorem nie do końca uświadomionych reguł, które rządzą ludzkimi reakcjami, obyczajami i przyzwyczajeniami. Wskazanie tych zasad pozwala określić normy, czy też wzory postępowania charakteryzujące daną społeczność oraz opisać przekonania, jakimi jej członkowie kierują się w życiu codziennym. Celem konferencji jest więc

próba odnalezienia w literaturze i sztuce antycznej pojęć i obrazów z życia starożytnych Greków i Rzymian, które pozwolą sformułować i przedstawić właściwe dla nich zasady zachowań w różnych sytuacjach codziennego życia. Ciekawym zagadnieniem wydaje się także próba łamania w starożytnym społeczeństwie powszechnie przyjętych – a także narzuconych prawem – konwencji oraz wynikające z takiego postępowania sankcje”. Tak szerokie spektrum problematyki konferencji zachęciło młodych adeptów nauki, którzy licznie zgłosili swój udział w sympozjum, by przedstawić wyniki swoich badań z zakresu obyczajowości antycznej.

Konferencja rozpoczęła się 28 maja (czwartek), o godz. 10.00 przywitaniem przybyłych prelegentów i gości. Pierwszego dnia miały miejsce trzy sesje. W czasie pierwszej sesji (godz. 10.15-12.05) referaty wygłosiły cztery osoby: 1) Dorota Gorzelany: *Granice akceptacji: kalos kagathos vs. Inni w świecie bogów i ludzi*; 2) Patrycja Matusiak: Jak postępować z Innym? Plautyński poradnik na wypadek spotkania Obcego; 3) Przemysław Chudzik: O łamaniu zasad – anegdota jako zjawisko karnawalizacyjne; 4) Monika szczot: *Mędrzec i błazen w przestrzeni literackiego sympozjonu (na wybranych przykładach z literatury antycznej)*. W czasie drugiej sesji (godz. 12.20-13.40) zostały wygłoszone trzy referaty: 1) Ilona Szewczyk: *Przyjaciel, towarzysz i sługa: o relacjach łączących człowieka i zwierzę domowe w starożytnej Grecji*; 2) Mariya Avramova: *Stosunek do leczenia wodą w starożytnym Rzymie*; 3) Irmina Kozłowska: *Niepokoje Argei, przeczucia Atalanty. Dynamika bezsenności*. Natomiast w czasie trzeciej sesji tego dnia (godz. 14.40-16.30) wygłoszono cztery referaty: 1) Stanisław Ciupka: *Wybrane reguły postępowania w „Wychowawcy” Klemsa Aleksandryjskiego*; 2) Andrzej Hołasek: *Co przystoi, a co nie przystoi chrześcijaninowi w IV wieku w świetle „Konstytucji apostolskich”*; 3) Jerzy Styka: *Standardy zachowań kulturowych gallorzymskiej elity w świetle listów Sydoniusza Apollinariusza*; 4) Kamil Choda: *Dosadność i sacrum. Grzegorza z Tours narracje o obyczajach w późnoantycznej Galii*.

W drugim dniu konferencji – 29 maja (piątek) odbyły się cztery sesje. W czasie pierwszej (godz. 9.00-10.50) wygłoszono jeden komunikat i trzy referaty: 1) Tomasz Sapota: *Juvenalis i Fortuna* (komunikat); 2) Aleksandra Gałka: *Kult Priapa w życiu codziennym starożytnych Greków i Rzymian*; 3) Mikołaj Szymański: *Gaudent praenomine molles auriculae. Użycie samego praenomen*; 4) Łukasz Berger: *Językowe rytuały powitalne w komediach Plauta*. W czasie drugiej sesji (godz. 11.05-12.25) wygłoszono trzy referaty: 1) Joanna Rybowska: *To, co zbożne w kulturze Greków*; 2) Magdalena Wdowiak: *Obrzęd zaślubin w epitalamiach Safony*; Damian Pietrzak: *Flamen Dialis w okresie schyłku republiki rzymskiej*. Podczas trzeciej sesji (godz. 12.40-14.00) również wygłoszono trzy referaty: 1) Robert Zawadzki: *Realia obyczajowe w powieści Achilleusa Tatiosa*; 2) Hanna Zalewska-Jura: *Obyczajowy aspekt dramatu satyrowego*; 3) Gościwit Malinowski: *Człowiek kulturalny według Onomastykonu Juliusza Polluksa*. Natomiast w czasie ostatniej sesji (godz. 15.00-16-50) zamykającej konferencję miały miejsce cztery prelekcje: 1) Jan Kucharski: *Jak pozbawić czci? Atimia w starożytnych Atenach*; 2) Marek Job: *Ubi non est pudor... Etyka wstydu w życiu starożytnych Rzymian*; 3) Joanna Kłos: *Plotka wplątana w sieć wzorów kultury grecko-rzymskiej, w pułapki jej podwójnych standardów*; 4) Julia Doroszevska: *Okiem wścibskiego: co jest tabu według Plutarcha w „O wścibstwie”*.

Jak widać z przedstawionego programu, w ramach konferencji odbyło się siedem sesji (trzy pierwszego dnia i cztery drugiego dnia), w czasie których wystąpiło 25

prelegentów (11 pierwszego dnia i 14 drugiego dnia). Wydaje się, że cel wyznaczony przez Organizatorów konferencji został osiągnięty, gdyż różnorodność zaprezentowanych referatów złożyła się na stworzenie w miarę spójnego obrazu preferowanych w starożytności wzorów zachowań.

ks. Piotr Szczur – Lublin, KUL